

La vista és la que treballa

Al darrer número, quan es parla de les tasques encomanades a les diferents Comissions Informatives Municipals, hem vist que a la de Governació se li encovid el *Tràfec*. Efectivament, hi ha moltes persones que tradueixen la paraula castellana *tráfico* per *tràfec*. I creiem que no estan encertades.

Si fullegem el Diccionari General de la Llengua Catalana, del Mestre Fabra, veurem que posa que *tràfec* té les següents significacions: a) acció de trafegar (o sigui, mudar alguna cosa —especialment un líquid— d'un lloc a un altre). Ex.: *aquest vi, aviat caldrà trafegar-lo*; b) afer que causa un enrenou o trasbals en què cal esmerçar una activitat diligent, que dona maidecaps i neguits. Ex.: *passar un tràfec; no poder sortir de tràfecs; els tràfecs mundanals*; i c) dit de la persona inquieta que vol intervenir en tot, que no sap estar-se sense fer una cosa o altra. Ex.: *aquest vailet és un veritable tràfec*. Recordem que la traducció castellana del mot *tràfec* és *tráfico*.

En canvi, *tràfic*, significa: a) acció de traficar, o sigui, comerç, activitat desplegada en l'intercanvi de mercaderies entre països, poblacions o individus; b) llur transport per ferrocarril, carretera, etc.; i c), trànsit de persones i circulació de vehicles per carrers, carreteres, camins, est., o sigui, l'anar i venir de persones i vehicles per vies públiques. Per tant, entenem que calia posar *Ordenació del Tràfic*. (De *tràfec* ja en tindrà la Comissió de Governació, així com també les altres).

També significa atènyer en tal temps teix confusió a l'hora d'usar una d'aquestes dues paraules: *complert* i *complet*. Estimem, doncs, que val la pena de remarcar-ne ben bé el sentit de cada una d'elles en aquesta columna.

Complert és el participi passat del verb *complir*. Correspon al castellà *cumplido*. L'usarem, per tant, sempre que ens referim a una prometença, a un desig, a un manament, a una predicció, etc. Ex.: *ha complert la seva paraula; s'ha complert la vostra profecia*.

També significa atènyer en tal tamps una edat determinada o bé finir una durada també determinada. Ex.: *avui ha complert vint anys; avui s'ha complert el termini atorgat*.

Usarem, en canvi, *complet* (en castellà, *completo*) quan vulguem referir-nos a l'adjectiu qualificatiu que expressa que allò de què parlem conté tots els elements o parts de què ha estat constituït; que té el nombre requerit de components, sense mancar-ne cap. Ex.: *aquest joc de cartes no és complet; obres completes de Maragall*.

La futura Televisió catalana

El Simposi organitzat darrerament per la Facultat de Ciències de la Informació ha dut a l'actualitat un seguit de comentaris i opinions que demostren la preocupació de les forces polítiques, socials i econòmiques del país pel futur de la nostra televisió. Admesa per tothom la gran influència de l'impacte televisiu, és natural que es plantegi la necessitat de determinar l'estructura econòmica i social d'un servei públic de tanta transcendència i que del planteig en surtin parers i opcions divergents.

Sense voler pecar d'optimistes, els catalans, esperem tenir aviat l'Estatut d'Autonomia, amb el qual, segurament, entre altres, obtindrem el dret d'establir i mantenir la nostra televisió. Davant d'aquesta perspectiva les opcions exposades fins ara, són diverses però creiem que poden sintetitzar-se en dues posicions prou concretes. D'una banda hi ha qui es decanta per l'establiment d'un monopoli estatal amb més o menys control parlamentari i social. A l'altra banda hi trobem els qui, en defensa de la llibertat d'expressió, propugnen el dret de l'empresa privada a crear i mantenir un servei de televisió independentment dels serveis propis dels organismes oficials.

Arguments per a demostrar els avantatges i els perills de cada opció no en manquen pas. Que el règim de monopoli pot convertir-se fàcilment en una eina al servei de la política del govern, sigui aquest del color que sigui, en tenim experiència prou clara. Que una televisió pluralista i en règim de propietat privada comporta el risc de caure en mans de grups de pressió que manipulin l'opinió pública en benefici d'interessos particulars, és també un argument a tenir en compte. Decantar-se per una de les dues opcions suposa, doncs, un risc i un compromís. Però nosaltres creiem que tenim a mà una referència que podria servir-nos en el moment de decidir.

Des de fa molts anys tenim establertes diverses estacions de Ràdio que, unes en règim de servei estatal i altres en règim de propietat privada, presten un servei públic de caràcter pluralista, i competitiu que permet una acció més variada i més objectiva que la que ens ofereix la monopolitzada Televisió Espanyola.

Per què, doncs, ara que sembla que arriba el moment d'establir la Televisió Catalana no fem cas d'aquesta experiència i la fem valer en el moment de decidir? Per esperit liberal i perquè a la nostra futura televisió hi voldríem trobar sempre un noble esperit formatiu i una total objectivitat en el camp informatiu, creiem que Catalunya ha d'aspirar a tenir una televisió catalana en la llengua i en l'esperit, lliure en la seva estructura, pluralista en les seves formes d'expressió i competitiva en el seu afany diari de superació.

Josep Badia i Moret

Per extensió, s'usa per significar que té tots els llocs ocupats. Així, *tren, tramvia, omnibus, cinema, teatre, etc., complet*.

El mot castellà *cumplido*, quan vulguem referir-nos a l'expressió cerimoniosa de salutació, respecte, civilitat, excusa, urbanitat, etc., el traduirem per *compliment*, paraula que, en català, també significa l'acció i l'efecte de *complir* (en castellà, *cumplimiento*).

I, per avui, prou. Gràcies per la vostra atenció.

R.M.C.

ON DEIA
l'obra comú
mobilitat
difuminat
quilòmetres

HAVIA DE DIR
l'obra comuna
mobilitat
esfumat
quilòmetres

cura molts mals
entrega
tenim d'agrair

guareix molts mals
lliurament, remesa
hem d'agrair
(vegi's n.º 6)

ejecució
engorroses

execució

enutjoses, embarassoses, dificultoses
a la que s'hi han convidat

a la qual s'han convidat

ensaladilla
Vivendes Sindicals

ensalada, amanida

Habitatges o Estatges Sindicals
(vegi's n.º 13)

que donessin a entendre-ho
que ho fessin entendre
situacions com l'actual,
Catalunya les ha viscut

les ha viscudes

CODINACH

Plaça de les Olles, 1
Tel. 870 29 44 - GRANOLLERS

Assegurances